

Kalapruaz'iekku Man'silaz

Meijjän kylä oli lähil Luadogan "merdy", Luadogan rannal. "Meren" rannaz sil kohtua oldih hyväd abaipaikad. Kylän vägi sie käi ahkerah nuotal. Hot' kalasualehed ei ainoz oldu suured, ga kuitengi joga vedokerral piäztih keittääh. Da se kalakeitto, mi nuotturannal keitetih, oli muailman paraz. "Ed n'i miz hodeliz sua sellaztu kalakeittuo, hot' maksazid miljoonan markkua", Grommin Kozt'u sanoi, kudai oli meijjän kylän kalaztajiz innokkahin nuotanvedäi.

Erähänny kezän kylän kalaztuzkerahmo järjezti nuotturannal kalaztajien pruzn'iekan. Paikal srojittih oikei puhelava da se tšomiztettih koivahazil. Läzkelän firman ropziloiz naved'ittih pruzn'iekkurahvahal iztumizpaikad.

Kalaztuzherroi, n'iidy kalatalouztouhturilo, -konzul'enttiloi da -n'euvvojii oli suuri joukko tulluh pruznuimah.

Puhettu piettih, runuo lauzuttih, laulettih, soitettih, siigukeittuo syödih da kadrieli pläšittih. Pruzn'iekkumieli oli korgiel jo alluz. Loppupuolel se nouzi vie korgiembal, ku miezpuolized pruzn'iekkun'iekad toine toizen peräz käydih kadajikoz.

Täz pidännöh vähäzen sellittä, mikse se kadajikko ližäi pruzn'iekkumielydy. Kahtu päiviä ennen pruzn'iekkua oli näid ukko-vedehiän'e heittynnyh hyväkse. (Lienego Grommin Kozt'u sen hyvittänyh mahorkkutopal.) Se ukko-vedehiän'e näid noztatti ylen lujan tuulen, kudai ajoi erähän spirtumoottorin randah. Enneku tullimiehed da rajavardiozton vägi suadih tiedo, oldih erähäd paikal sattunnuod nuottumiehed aiga taval kevendetty moottorivenehen lazt'ii. Nenga kaksikymmen lidr'an kan'izterii oli kaigen varal pandu siäztöh.

Nengalei ei pruzn'iekaz olluh "sərbimez" vajauztu. Virolan'e liemi kelbai hyvin kaikil herroilgi, sego kutšuttuloil dai kuttšurnattomil.

Pruz'n'iekan loppupuolel oli ohjelman šuorittajii jo liiguagi. Ken soitti tal'l'ankkua, ken pläšši pris'atkua, ken muite koiverdeli jalgoi. Erähäd ezitettih yksinlauluu kehottamattagi. Toized kadajikoz vie torata nahiztettih. Puhelaval mon'i pidi puhettu sid, kui kalaztajan ammat't'i on ebävagane. (Se nägyi puhujien azendozgi.) Erähäl aigua puhelaval oli kolmegi puhujua yhtel aigua.

Ku muu ohjelmu oli loppunnuh, pandih herrad veneheh da lähtiettih joukol soudelemah. Ken soudi, ken huobai. Peränpidäjii oli 2-3 samal aigua. Veneh n'ytkähteli, kiändelehti, kallizteli da tärizi kui vilutaudin'e. Venehen kulgureit't'i oli sinne-sun-tänne. Konzu n'okku, konzu perä oli iel. Arbaihai sen edukädeh kui täz kyyvviz olijoil lopuškal käy. Ku kalatalouzn'euvvoi nouzi venehen tel'l'ol puhumah sid, kui tärgei on tundie merenpohju, štobi ei nuottu rebeiz hagoloih, häi horjahtih da pakui vedeh. Lopputuloz oli se, što kai oldih venehen ulgopuolel. Lykykse vezi sil kohtua ei olluh syvä. Kai piäztih randah. Muudu vahinguo ei rod'einnuh, kui se, što herroin štan'iloiz mendih präzsid. Kalamökkih laittih tuli da sen lämmöz štan'id da kuad'ied kuivateldih. Viluztumizii ei tožo tulluh, ku oli lämmin päivy da ku kadajikoz apt'iekkarinnu toiminnuh Konoin Fedottu "abaipaikan tutkijoil" andoi hyväd rohtud.

Piättyihäi se kalapruaz'iekku lopul. Kai oldih tydyväzed sen ohjelmah. Päivän peräz oli "Luatokku"-gazietaz suuril puuztaimil alotettu kirjutuz meijjän kylän kalanpyydäjien pruzn'iekaz. Se kuului nenga:

"Manssilan kalastajaseuran järjestämää kalastusjuhlaa vietettiin viime sunnuntaina Laatokan rannalla mitä ihanimmissa olosuhteissa. Juhlavieraita oli saapunut aina Helsingistä ja jopa Virostakin asti.

Juhlien ohjelma oli erittäin ansiokas ja vaihteleva. Juhlapuheen piti kalabiologi Haukinen. Sen lisäksi monet paikkakunnan kalastajista pitivät puheita kalastukseen liittyvistä ajankohtaisista kysymyksistä. Juhlassa myös ansiokkaasti esitettiin yksin- ja kuorolaulua, kansantanssia, joukkolausuntaa ja muitakin paikanpäällä improvisoituja esityksiä. Juhlan huippukohdaksi muodostui se, kun paikkakunnalle sattumoisin saapuneet virolaiset retkeilijät toivat juhlivalle yleisölle sydäntä ja mieltä suuresti lämmittävät heimoterveiset Suomenlahden takaa.

Välittömästi juhlan jälkeen suoritettiin perusteellinen merenpohjatutkimus uusien apajapaikkojen selville saamiseksi.

Manssilassa vietetty kalastajajuhla tulee pysymään sekä juhluvieraiden että myös juhlan järjestäjien mielessä. Viimeksi mainituista suurimman helteen kantoi kylän puuhakas opettaja Ruotšin Peša, jonka taitavan järjestelyn ansiosta juhla muodostui kerrassaan suuremmoiseksi."

"Kehveli", ajattelin da sanoin, ku tuan olin lugennuh. "Erähittši tuada kun'n'ivuo suabi anziottagi. Nua kiitokzed oliz pidännyh andua Konoin Fedotal, kudai sie pruazn'iekkurahvahal suurel pavaritšal pruazn'iekkumiieldy da "virolazii heimotervehyzi" jagoi."

LUE! ELLENDÄD! LUE! YMMÄRRÄT!

srojie	rakentaa
naved'ie	laittaa
alluz	alussa
pläššie	tanssia
tšomistua	koristaa
vedehiän'e	vesihiisi
pris'atku	"kyykkätanssi"